

Pascual Marzal Rodríguez*

CLAUSTROS DE CATEDRÁTICOS DE LA UNIVERSIDAD DE VALENCIA (1675-1706)

En estas páginas he reunido diferentes textos sobre la Universidad de Valencia del último cuarto del siglo XVII y principios del XVIII que permiten completar las escasas fuentes documentales del periodo.¹ Principalmente, actas de los claustros de catedráticos, así como algunas deliberaciones que efectuaron sus representantes —electos— y el nombramiento de varios vicerrectores. El libro de actas de estos claustros, depositado en el Archivo de la Universidad, se inicia en 1775, mientras que en el Archivo Municipal de Valencia existe otro titulado *Libro de acuerdos de la Ilustre Universidad Literaria de Valencia* que abarca el periodo 1751-1775. Para fechas anteriores, los libros de priorato aportaban noticias sobre la celebración de estos claustros, aunque no el texto completo de su contenido. Y por ello, su localización en los protocolos notariales de la época, nos ha permitido conocer, en mayor medida, su composición, organización y funciones.

Los claustros de catedráticos, dentro de la estructura universitaria, no fueron regulados en las Constituciones del *Estudi General* valenciano. Esta circunstancia no debe extrañar porque, como ya advertí en un artículo anterior,² los claustros, tanto los generales de catedráticos, como los particulares de cada facultad, tenían escasa eficacia en una universidad municipal, como la valenciana, controlada por el claustro mayor, cuyas actas sí se hallan en el Archivo Municipal de la ciudad. La primera noticia sobre la exis-

* Departament d'Història del Dret. Universitat de València.

1. Para consulta de la bibliografía sobre la Universidad de Valencia remito a la obra de M. Peset Reig y M^a. F. Mancebo, M. Martínez Gomis, P. García Trobat, *Historia de las universidades valencianas*, 2 vols., Alicante, 1994.

2. P. Marzal Rodríguez, «Claustros de la facultad de medicina de Valencia entre 1683 y 1704», *Asclepio*, 45 (1993), 123-172.

tencia de un claustro de catedráticos, como órgano colegiado, se debe a Sebastián García Martínez, quien constató que junto al Claustro Mayor estaba el *Claustre General de catedràtics i doctors –de caràcter consultiu i escassa efectivitat– i el Claustre de cada Facultat, que s'ocupava de problemes específics d'aquestes*.³ Sin embargo, no existían más noticias sobre esta institución, ni sobre su composición y facultades, salvo las aportadas por Ortí y Figuerola, quien nos relató lacónicamente la organización y funciones de los electos del claustro de catedráticos después de los decretos de Nueva Planta.⁴

La junta general de catedráticos –a la que nosotros nos referiremos como claustro de catedráticos, por así titularse en sus actas– la integraban, según los documentos, *tots los catedràtics de dita universitat*, tanto de las facultades mayores, como de la de artes, siendo presididas por el rector y, en su defecto, por el vicerrector. En algunas actas se habla de un *claustre de cathedrànics de Oriola*, que se reúne, al igual que los anteriores, dentro del recinto universitario en la capilla de nuestra señora de la Sapiencia. Este claustro se diferencia del anterior tanto en su composición como en las materias tratadas. Por una parte, sus miembros no son todos los catedráticos, sino únicamente los de teología, medicina, tres de filosofía, uno de retórica y uno de leyes.⁵ Por otra, debate siempre cuestiones relativas a las rentas decimales procedentes de este obispado cuyos beneficiarios son este grupo de catedráticos. En este sentido, se designa a un prior para que se encargue de la cobranza de las mismas, así como de su reparto entre los miembros de dicho claustro. También se sustituye el sistema de administración en que se encontraban dichas rentas, por otro en arrendamiento, que se considera más beneficioso, porque según se dijo:

per este camí assegura dit il·lustre claustro tots los anys renta certa durant dit arrendament, com major seguritat per rahó de que el arrendador dona fermances sufficients al preu de dit arrendament y en qualsevol cas que succehixca, te dit il·lustre claustro de hon poder repetir los preus de dit arrendament lo que no milita administrantho qualsevol persona per satisfacció que es tinga de aquella, pues además de que per

3. S. García Martínez, *Els fonaments del País Valencià modern*, Valencia, 1968, p. 130.

4. F. Ortí y Figuerola, *Memorias históricas de la fundación y progresos de la insigne Universidad de Valencia*, Madrid, 1730, p. 28.

5. M. Baldó Lacomba, *Profesores y estudiantes en la época romántica: La Universidad de Valencia en la crisis del Antiguo Régimen (1786-1843)*, Valencia, 1984, p. 5.

este camí dit il·lustre claustro no té renta certa tots los anys per estar a la inclemència del cel si succehis lo falta la persona que administras dits fruyts podria correr riesgo la satisfacció de aquells per no donar fiances segons se ha dit adminstrador y haver de litigar dit il·lustre claustro ab son hereu (doc.VIII).

El montante de estas rentas, como es lógico, variaría de unos años a otros, y el reducido número de las actas tampoco nos permite aventurar con precisión su cuantía. Únicamente en el documento IX se habla de las cantidades cobradas por el administrador, el doctor en teología Pere Antoni Roca, en el año de 1680 y, según se dice, ascendían a 470 libras, sin que sepa con seguridad si equivalían al total de las mismas o sólo a las que pudo cobrar dicho administrador.

Del mismo modo, las juntas de electos –comisiones estables o esporádicas– eran presididas por el rector, si bien sus miembros variaban según se tratara de los electos de la llamada propina de preeminencias, del claustro de Oriola o de otros electos nombrados por el claustro general de catedráticos para representación del mismo. Sólo en el primer caso, existe una disposición del claustro mayor en que se regula su número, periodo de mandato y atribuciones. En los demás, parece que fue la costumbre quien fijó estas cuestiones, sin que la documentación nos permita establecer una regla única. Los *electos de la propina*, como se les llama, eran tres catedráticos que debían pertenecer necesariamente a las facultades mayores, esto es, uno de medicina, otro de teología, y otro en representación de cánones o leyes; su mandato debía durar lo que lo hacía el rector –*duren lo temps que durarà lo dit rector*–, siendo, lógicamente, el más habitual, de tres años.⁶ En 1677 se designaban electos Miquel Vilar, por la facultad de teología; Joan Batiste Trobat, por la de leyes; y Joan Batista Orivay, por la de medicina (doc. II).⁷ Para el trienio que comenzaba en 1695, fueron nombrados

6. Su texto en *Constitucions del Estudi General de València, fetes en diferents juntes del Claustro, segons los Chalendaris de cascuna*, Valencia, 1674, acuerdo del claustro mayor de 20 de abril de 1672, fol. 6.

7. Miguel J. Vilar obtuvo su doctorado en 1665 y cuatro años más tarde la pavordía primaria de teología; fue calificador y juez del Santo Oficio, así como examinador sinodal del arzobispado y rector del colegio de los Santos Reyes. Escribió varias obras entre las que destacan *Sermón fúnebre en las exequias de la Reyna Nuestra Señora doña María Luisa de Borbón, murger del católico monarca Carlos II*, impresa en Valencia en 1689. Juan Bautista Trobat compaginó su cátedra de Sexto de decretales con el ejercicio de la abogacía, siendo uno de los pocos juristas de época foral que editó estudios de derecho, recogidos en sus dos obras *De effectibus immemorales praescriptionis et consuetudinis, Pars I*, Valencia

Jaume Sala, por la facultad de teología; Pere Llázzer, por la de leyes; y Juan Batiste Gil, por la de medicina.⁸ En el año 1700, lo eran Miquel Joan Vilar, en representación de la facultad de teología; Felip Doménech, por la de Leyes, y Salvador Moliner por la de medicina (doc. XII).⁹ Comenta Ortí y Figuerola que, junto a ellos, también asistían el síndico y el depositario de los caudales de la universidad.¹⁰ Pero esta presencia no se desprende de las actas de época foral.

Los acuerdos de todos ellos se adoptan por mayoría de los asistentes, siempre que exista quórum suficiente, esto es, que concurran la mayor parte de los catedráticos o de los electos, según se trate de una u otras juntas. En las deliberaciones de electos, y en virtud de una disposición del claustro mayor de 1672, el rector posee voto de calidad cuando se discutan cuestiones relativas a la *propina de preheminències*. No sabemos si este privilegio también lo poseía en los claustros generales, o en los particulares cuando no se discutía sobre aquella propina.

Las atribuciones de estos órganos quedan un tanto difusas. Ortí en el lugar ya citado, apuntaba que les correspondía deliberar sobre «el empleo de las rentas, adelantamiento de la Escuela y resoluciones de algunas dudas graves y menos frecuentes». A partir de las actas notariales aportadas en el apéndice, podemos concretar más. El claustro general de catedráticos tiene competencias en las materias siguientes:

1690, y *De effectibus immemorales Praescriptionis et consuetudinis, Pars 2, Cum Miscelanea Casuum et decisionum, in Iurisprudencia Theatrum*, Valencia 1700. En esta segunda obra critica al abogado Nicolás Bas y Galcerán, si bien ninguno de sus tratados alcanzaría el prestigio del que gozó la obra de Bas, según opina Ximeno, por el deficiente latín que utilizaba. Juan Bautista Orivay detentó la cátedra de aforismos desde 1666 y publicó dos obras *Propugnaculum Hippocratica, ac Galenica Doctrina, de Febrium Putridarum, in principis, per Purgationem, et sanguinis Missionem: Curatione. Cum disputatione de Antipodoplehotomia; contra Gasparem Caldera, medicum Hispalensem*, Lyon 1679 y *Teatro de la verdad y claro manifesto del conocimiento de las enfermedades de la ciudad de Origuela del año 1678*, Zaragoza, 1679 –A. Felipo Orts, *La Universidad de Valencia durante el siglo XVII (1611-1707)*, Valencia 1991; V. Ximeno, *Escritores del reyno de Valencia...*, 2 vols., Valencia 1747-1749–.

8. Jaime Sala se doctoró en teología en 1665, obteniendo cátedra de filosofía en 1668. Pere Llázzer obtuvo la de Código en 1688 y la pavorría secundaria de cánones en 1691. Por su parte, Juan Batiste Gil consiguió las cátedras de Hierbas en 1661 y Método en 1682 –A. Felipo, *La Universidad...*, pp. 335, 342 y 374–.

9. Felip Doménech, después de varias sustituciones y oposiciones, consiguió la cátedra de Decreto en 1689, un año después la de Sexto de Decretales; en 1699 obtiene la de Instituta y en 1701, la pavorría secundaria de leyes. Salvador Moliner llegaría a detentar la cátedra de Aforismos en 1683, después de haber opositado varias veces –A. Felipo, *La Universidad...*, pp. 322 y 355–.

10. F. Ortí y Figuerola, *Memorias...*, p. 28.

1º. El nombramiento de los electos o representantes de dicho claustro para cada una de las gestiones que les encomienden: administración de las rentas de Oriola, de la propina de preeminencias, etc.

2º. La designación del clavario o administrador del hospital o cofradía de pobres estudiantes enfermos. Los dos nombramientos de que dispongo son de 1675 y 1700, y recayeron respectivamente en Manuel Murcia, doctor en teología y *mestre en arts* y Felip Doménech, doctor en leyes y catedrático de *Instituta*. Este hospital se crea en el siglo XVI, según parece, gracias a donaciones piadosas de algunos profesores para la asistencia sanitaria de los estudiantes pobres que cursaban estudios en la Universidad de Valencia. La vinculación de este hospital y la universidad continúa durante todo la época foral y perdura hasta el siglo XIX, momento en que desaparecerá. Desde su fundación tuvo una precaria situación económica, que fue paliada con la propina aprobada a favor del mismo el 13 de febrero de 1698 y que debían satisfacer todos los graduados en la Universidad en las cuantías siguientes: 10 sueldos los bachilleres en artes; 1 libra los que obtuvieran el magisterio en esta facultad; 1 libra por el de bachiller en las facultades mayores y 2 libras por el doctorado en todas ellas.¹¹

3º. La administración de las cantidades ingresadas en la Universidad a favor de los catedráticos por las propinas de exámenes u otros conceptos. A tenor de los documentos, esta fue, sin duda, su función principal. La intervención del claustro de catedráticos en materia de gestión de propinas se hizo más patente desde 1672. En esta fecha y mediante acuerdo del claustro mayor de 20 de abril, se imponía una nueva tasa a los graduados, que recibiría el nombre de *propina de preheminiències* —a la que nos hemos referido antes— por el destino para el que había sido aprobada: *conservació de les preheminiències de dita Universitat, augment de elles, embaixades y plets, respectants a dita conservació, sens que es puixen convertir en festes, ni altres coses, ni plets entre dites facultats, ni particulars de aquelles*.¹²

En otros documentos, se contiene de forma breve, el nombramiento de varios vicerrectores, figura sobre la que poco se sabía. Las *Constituciones* de 1611 la habían creado confiriéndole las mismas atribuciones y preemi-

11. Sobre esta cofradía mi artículo «El Hospital de Pobres Estudiantes Enfermos de la Universidad de Valencia» (en prensa). La propina la recoge A. Felipo, *La Universidad...*, p. 254.

12. Acuerdo del claustro mayor de 20 de abril de 1672, en *Constitucions del Estudi General de València, fetes en diferents juntes del Claustro, segons los Chalendaris de cascuna*, Valencia, 1674, fol. 6.

nencias que las constituciones asignaban al rector.¹³ Sin embargo, esta regulación no aclaraba cuestiones importantes, ya que no especificaba su número, ni quien tenía facultad para designarlo. Los documentos que apor- to, permiten aventurar que su número podía ser superior a uno, pues en el mismo día —el 10 de febrero de 1680— fueron nombrados vicerrectores los presbíteros Laudomio Chabert y Antoni Prats.¹⁴

La segunda cuestión parece más fácil de contestar. Por lógica y ante este vacío legal, si el rector era elegido por los jurados de la ciudad, del mismo modo, el vicerrector debería haber sido nombrado por éstos. A pesar de ello, en las dos designaciones que transcribo, el nombramiento lo realizó directamente el rector, don Antonio Milán de Aragón, entre doctores en teología, requisito este último impuesto en las *Constituciones* de 1611. La falta de otros documentos nos impide cotejar si estas designaciones se llevaban a cabo por el rector o en ellas participaban, de algún modo, los jurados de la ciudad. Cuestión importante desde el momento en que don Antonio Milán de Aragón no se caracterizó durante su rectorado por guardar escrupulosamente la normativa universitaria.¹⁵ Amparo Felipo tampoco pudo esclarecer este punto, aunque del material que aporta, se deduce que no hubo una regla única.¹⁶

Estos documentos que publico, también nos ofrecen información sobre otros puntos relacionados con la vida universitaria. De entre ellos, sobresalen dos: el conflicto existente con la Compañía de Jesús por la provi-

13. *Constitucions del Estudi General de la insigne ciutat de València*, Valencia, 1611, cap. 2º, fol. 3: *Per quant serà de molta utilitat que o lo rector o lo vice-rector assistixa continuament en lo estudi i visite les aules, per a veure si los mestres y catedràtics cumplixen ab ses obligacions, y lo que convé a la modestia dels estudiants; estatuim que no volent lo rector viure en la casa del estudi, haja de habitar en aquella lo vice-rector nomenat, tot lo trienni de son ofici. Lo qual volem que haja de ser doctor en theologia per esta universitat, y que en ausència del rector succeisca en lo mateix lloc y preminències, y se li guarde tot respect, y pugà fer y faça tot lo que per los presents estatuts està concedit al rector.*

14. De Laudomio Chabert no poseo noticias; Antoni Prats era doctor en teología desde 1669, obteniendo en 1674 la pavoridia secundaria de Teología, a la que renunció en 1686. Fue canónigo magistral de la catedral de Valencia y desempeñó los cargos de juez y examinador sinodal del arzobispado. Varios de sus escritos vieron la imprenta, como *Tratado moral de la obligación que tienen los eclesiásticos de cantar en el coro y de estar con atención a los divinos oficios*, Valencia, 1691 —A. Felipo, *La Universidad...*, pp. 366 y 367—.

15. Este rector fue destituido en 1680 cuando sólo le quedaban cinco días para terminar su mandato rectoral. La causa alegada por los jurados de la ciudad se centró en la provisión de una pavoridia de leyes que aquél había realizado sin intervención de los magistrados municipales —S. García Martínez, *Els fonaments...*, p. 130; A. Felipo, *La Universidad...*, Valencia, p. 24—.

16. A. Felipo, *La Universidad...*, p. 25.

sión de determinadas cátedras de teología a favor de sus miembros (doc. VI y VII); así como la participación de la Universidad en la Guerra de Sucesión (doc. XVI). Las dos actas que aporato de 10 de febrero de 1680 y 27 de marzo del mismo año, son posteriores al acuerdo en el que la ciudad concedió a los jesuitas la posibilidad de leer cátedras extraordinarias de teología sin oposición.¹⁷ La resistencia de la universidad se comprueba en la deliberación celebrada entre el rector y los electos del claustro de catedráticos el 10 de febrero, en la que se aprobaba un gasto de 330 libras para enviar una legación al monarca e informarle del descontento académico por esta decisión municipal. Sin embargo, la embajada no llegó a realizarse, y el 27 de marzo se suspendió la ejecución de dicho acuerdo, sin que se apuntaran las razones, pues sólo se dijo que *La qual embaixada fins lo dia de huy no ha tengut efecte, ans be per certs respectes a dit il·lustre claustro ben vits, està suspesa la eixecució de aquella* (doc. VII).

En la Guerra de Sucesión, la Universidad sufrió, como todo el reino, este acontecimiento bélico: el edificio que albergaba el Estudi se transformó en un cuartel para un regimiento de 500 hombres; las oposiciones a cátedras que ya habían sido convocadas en 1705, se suspendieron cuando las tropas austracistas se acercaban a la ciudad. Junto a estas medidas, los jurados obligaron a la universidad a entregar de la propina de preeminencias 100 doblones de a dos –385 libras– para la defensa de la ciudad, ante la sublevación iniciada en la comarca de la Marina.¹⁸ La caída de la ciudad de Valencia en manos austracistas, obligó a cambiar el destino de esta cantidad. Como demuestra el documento XVI, las 385 libras fueron empleadas *en servici de Sa Magestat*, pero no de Felipe V, sino del archiduque, al que se denomina Carlos tercero; en concreto, para mantener los regimientos de estudiantes que custodiaban la muralla de la ciudad en la puerta de la Trinidad y la torre de los trinitarios descalzos. Para satisfacer aquella suma, los representantes del Estudio General tuvieron que vender parte de un censal de 600 libras que a favor de éste respondía la *fàbrica nova del riu*.

17. Una síntesis del problema A. Felipo, *La Universidad...*, pp. 215-218.

18. C. Pérez Aparicio, «La Universidad de Valencia durante la Guerra de Sucesión», *III Congreso Nacional de Historia de la Medicina. Actas*, 3 vols., II, pp. 193.

Corporativament els professors i catedràtics utilitzen en els seus claustres, la organització pròpia de les gremios, comunitats de regants, etc., aunque sin poseer tantas competencias como detentan éstos. Su esquema es sencillo: una asamblea general de todos sus miembros, que delega en unos representantes con funciones ejecutivas —electos— para cuestiones de carácter general o para mandatos concretos, la mayoría de ellos con trans-fondo económico.

Apéndice documental

(Doc. I)

1675, diciembre, 17

Claustro de catedráticos en el que se nombra al clavario del Hospital de Pobres Estudiantes Enfermos.

Archivo del Colegio del Corpus Christi —A.C.C.C.—, *Protocolos*, 14959.

Anno a nativitate Domini millessimo sexcentessimo septuagessimo quinto, die vero intitulato decimo septimo, mensis decembris. Miquel Vilar, Vicent Martínez y Antoni Prats, preberes, doctors en sagrada teologia y pavordes de la Seu de la present ciutat; Matheu Guerola, Marcelino Siurí y fray Francisco Joan Torres del orde de Nostra Señora del Carme, també preberes, cathedrâtichs de filosofia; Juseph Tomas, Tomas Beslasques y Gaspar Jahuenga, mestres en arts, en presència y assistència de Geroni Castelló, prebere, *doctor* en sagrada teologia, vice-rector de la Universitat de València, ajustats y congretas en la capella de aquella entre les onse y dotse hores an michorn, a hon per a semblants afers y negocios se solen y acostumen juntar, presehint convocació feta per Francisco Beltran, vedell de dita universitat lo qual michantsant jurament en mà y poder del *notari* davall escrit, feu relació haver convocat a tots los cathedrâtichs de dita universitat per a el *present* dia, hora y puesto, y essent així tots junts asserent ésser la major part dels catedrâtichs de dita universitat y com a tals representant aqua—, fonchs proposat per lo dit vice-rector com la causa de haver-se juntat era per a efecte de nomenar clavari de la Confraria dels Pobres Estudiants, e havent ohit dita proposició y votat tots per a dit offici a Manuel Murcia, prebere, *doctor* en sagrada teologia nemine discrepante, nomenaren en clavari de la dita Cofraria dels Pobres Estudiants al dit *doctor* Manuel Murcia, prebere, mestre en arts absent, així en lo any *present* en lo de mil sis-cents setanta y sis, com cumplit dit temps en avant durant la mera voluntat de ses senyories; al qual donaren tot lo poder necessari

que a semblants clavaris se acostuma donar per a cobrar totes y qualsevols cantitas que a dita confraria son degudes y es deuran per qualsevols persones y per qualsevol causa y rahó, com també per la *present ciutat*, Generalitat del *present* Regne y fàbrica nova del riu, fermar àpoques y cauteles necessàries, y als plets largament que per dita rahó se oferiran. Prometeren en dits noms etc. Oligaren en los mateixos nom etc. Actum en dita Universitat etc. Essents per testimonis Vicent Roldan, alguasil de dita Universitat, y Miquel Geroni Hugo, apuntador de aquella de Valencia *habitants*.

(Doc. II)

1677, junio, 22

Claustro de catedráticos en el que se nombran los electos de la propina de preeminencias de acuerdo con una provisión aprobada por el Claustro Mayor de la Universidad el 20 de abril de 1672.

A.C.C.C. *Protocolos*, 14961.

Anno a Nativitate Domini millessimo sexcentesimo septuagesimo septimo. Die vero intitulato vigesimo secundo mensis junii. Lo il·lustre don Antoni Milà de Aragó, canonge de la Seu de la present ciutat de València y rector de la universitat de aquella, lo reverent prebere mestre fray Marcelo Marona, de torde de Sent Domingo, don Anthoni Ferrer, Miquel Vilar, Jaume Losa, pavordres de dita Seu, fray Thomas Bosch, de la orde de Sent Agostí, Vicent Martines, don Joan de la Torre, pavordres, fray Francisco Milà de Aragó, del orde de Sent Domingo, Joan Batiste Trobat, doctor en drets, Joan Batiste Orivay, Joan Batiste Gil, doctors en medesina, y Alexandre Arboreda, doctor en drets, tots catedràtichs de les facultats de Theologia, Leys, Canons y Medesina, y congregats en la capella de Nostra Señora de la sapiència de dita y present Universitat, a hon per a semblants afers y negosis es solen y acostumen juntar y congregar, precehint convocació feta per Francisco Beltran, vedel de dita Universitat, segons que ab jurament a nostre señor Déu, etc. en mà y poder del *notari* infrascrit, prestat, feu relasió haver convocat, a tots los desus dits, y demés catedràtichs de dites facultats de dita Universitat, y tot lo Claustro de catedràtichs representant omnes unànimes, et concordés y ningú discrepant. Attés que los elets nomenats per dit il·lustre Claustro en huit de juny, mil sis-cents setanta y quatre, en execució de la constitució feta per lo il·lustre Claustro machor en vint de abril mil sis-cents setanta y dos, an finit sos officis en vint y hu de maig propassat, en lo qual dia acabà y finí lo trienni de rector, el reverent Gaspar Domingo, canonge de dita Seu, per la qual rahó, segons lo dispost y ordenat en dita constitució, es dehuen nomenar nous elets, per el trieni del nou rector que comensà en dit dia de vint y hu de maig. Per ço, per deguda execusió de dita constitució, elegeixen y nomenen en elets de dit il·lustre

Claustro per a dit trieni, ço és, de la Facultat de Sagrada Theologia, al doctor y preposit Miquel Vilar; de la Facultat de Leys y canons, a Joan Batiste Trobat, doctore en leys; y de la Facultat de Medecina, a Joan Batiste Orivay, doctor en medesina, doctor en medesina, donant-los y atribuint-los tot lo poder que té este il·lustre Claustro en virtud de dita Constitució, per a que juntament ab lo dit Il·lustre rector, don Anthoni Milà puixen fer qualsevols provissions y alsaments de solta, partides y giraments del diner que huy extà e in eventum extarà en la Taula de Cambis y Deposits de la present ciutat, a nom de dit il·lustre rector, solta de aquell dels desus dits elets del conte aposat de les propines que depositen los graduandos en dita Taula a dit nom y solta per a fer pago a qualsevols persones de les cantitats que huy sels dehuen y per temps sels deuran, tocants a pagar a dit il·lustre Claustro de lo produhit de dites propines ajustant-se a dita constitució, fent y fermant per a dit effecte qualsevols actes, provissions y del·liberacions en mà y poder de qualsevol notari o notaris ab totes les clàusules en semblants posar acostumades. Dequibus etc. Actum Valentiae en dita capella etc.

Testes sunt Miquel Geroni Hugo, apuntador y Jasinto Sanchis, alguasil de dita Universitat, habitants de València.

(Doc. III)

1677, junio, 26

Deliberación de los electos del Claustro de catedráticos en la que se aprueba que las cantidades existentes en la *taula de canvis* sean giradas a nombre del rector de la Universidad, don Antonio Milán de Aragón.

A.C.C.C. *Protocolos*, 14961.

Anno a Nativitate Domini, millessimo sexcentessimo septuagessimo septimo. Lo reverent Gaspar Domingo, prebere, canonge de la Seu de la present ciutat de València, en nom de rector que és estat de la Universitat de dita y present ciutat en lo trienni que finí en vint y hu de maig propassat; lo pare fray Marcelo Marona, prebere, del orde de Sent Domingo, mestre en arts y doctor en Sagrada Theologia, y Joan Batiste Gil, doctor en medesina, elets que son estats del Claustro de cathedràtichs en lo dit trienni: Proveheixen que lo diner que extà en la Taula de Cambis y Deposits de la present ciutat a nom de dit reverent rector, solta de aquell, y dels dits elets, sia girat a nom del il·lustre don Antoni Milà de Aragó, canonge de dita Seu y rector actual de dita Universitat en lo trienni que comensa lo dia de vint y hu de maig propassat, solta de aquell y dels elets nomenats per a dit trienni, ab acte per lo notari infrascrit en vint y dos dels corrents, alsant la solta per a dit effecte. Dequibus etc. Actum Valentiae etc.

Testes a les fermes dels dits pare mestre fray Marselo Marona y doctor Joan Batiste Gil, habitants de València.

(Doc. IV)

1680, febrero, 10

Nombramiento de vice-rector al presbítero y doctor en teología Laudomio Chabert.

A.C.C.C. *Protocolos*, 14964.

Anno a Nativitate Domini millesimo sexcentessimo octuagessimo, die vero intitulado decimo, mensis februarii. Constituhit en presència del *notari* y testimonis infrascrits, lo noble don Antoni Milà de Aragón, canontge de la Seu de la *present ciutat de València* y rector de la Universitat de aquella, lo qual de son bon grat y certa ciència, subdelega en dit offici de rector per a totes ses abcències y enfermetats al reverent Laudomio Chabert, *prebere*, *doctor* en sagrada teología y canontge de dita Seu, donant-li y conferint-li tot lo poder necessari. Dequibus etc. Actum *Valentia* etc.

Testes Lorens Soler, subdiaca, y Francisco Rosete, clergue, habitants de València.

(Doc. V)

1680, febrero, 10

Nombramiento de vice-rector al presbítero y doctor en teología Antoni Prats.

A.C.C.C. *Protocolos*, 14964.

Anno a Nativitate Domini millesimo sexcentessimo octuagessimo, die vero intitulado decimo, mensis februarii. Constituhit en presència del *notari* y testimonis infrascrits, lo noble don Antoni Milà de Aragón, canontge de la Seu de la *present ciutat de València* y rector de la Universitat de aquella, lo qual de son bon grat y certa ciència, subdelega en dit offici de rector per a totes ses absències y enfermetats al reverent Antoni Prats, *prevere*, *doctor* en sagrada teología y pavor-dre de dita Seu, donant-li tot lo poder necessari. De quibus etc. Requeri etc. Actum *Valentia* etc.

Testes sunt qui supra.

(Doc. VI)

1680, febrero, 10

Deliberación del rector de la Universidad y los electos del claustro de catedráticos en la que se aprueba utilizar trescientas treinta libras depositadas en la *taula de canvis* para enviar una embajada al monarca con el objeto de protestar por la concesión de dos cátedras de teología a miembros de la Compañía de Jesús. A.C.C.C. *Protocolos* 14964.

Anno a Nativitate Domini millessimo sexcentesimo octuagessimo, die vero intitulado decimo, mensis februarii. Los il·lustres don Antoni Milà de Aragó, canonge de la Seu de la *present* ciutat de València y rector de la Universitat de aquella, Miquel Vilar, prevere *doctor* en sagrada teologia y pavordre de dita Seu, Joan Batiste Trobat, doctor en drets, y Joan Batiste Orivay, doctor en medecina, elets de dita il·lustre Universitat y Claustro de cathedràtichs de aquella, ajustats y congregats en la cassa del egregi conde del Real hon viú y habita dit il·lustre rector, los quals unànimes y concordés y ningú discrepant, en eixecució de la del·liberació feta per lo il·lustre Claustro major y rebuda per lo escrivà de la sala en vint de abril del any mil sis-cents setanta y dos, y per a que puixa tenir efecte la nominació de embaixador feta per dit il·lustre Claustro de cathedràtichs y rebuda per Joseph Salat, *notari* en [blanco] dels corrents en la persona de dit il·lustre rector. Proveheixen, del·liberen y determinen que dit il·lustre rector del diner que extà y extarà en la Taula de Cambis y Depossits de la *present* ciutat a nom y solta de aquell y de dits elets, es gire así mateix per dita Taula tres-cents trenta liures per a els gastos de la embaixada que ha de donar dit il·lustre rector a Sa Magestat per part de dita Universitat sobre les dos lectures de teologia que pretenen en dita Universitat los pares de la Compañía de Jesus, alsant la solta per a dit efecte. Dequibus etc. Actum *Valentiae* en dita cassa etc.

Testes a les fermes de tots los desus dits excepto la del pavordre Miquel Vilar, son Loren Soler, subdiaca y Esteve Pelegrí, clergue, habitants de València y a la ferma.

(Doc. VII)

1680, marzo, 27

Deliberación de los electos del Claustro de catedráticos en la que se revoca la autorización anterior. También se autoriza el pago de otros gastos. A.C.C.C., *Protocolos*, 14964.

Anno a Nativitate Domini, millessimo sexcentesimo octuagessimo, die vero intitulado vigensimo septimo, mensis Martii. Los il·lustres don Antoni Milà de

Aragó, canonge de la Seu de la present ciutat de València y rector de la Universitat de aquella, Miquel Vilar, prevere, doctor en sagrada teologia y pavorde de dita Seu, y Joan Batiste Orivay, doctor en medecina, elets de dita il·lustre Universitat, y Claustro de catedràtics de aquella, ajustats y congregats en la capella de dita Universitat, unànimes y concordés y ningú discrepant, proveheixen, del·liberen y determinen les cosses següents:

Primerament, attenant y considerant que ab acte rebut per lo notari infrascrit en deu de febrer propassat, dit il·lustre rector y elets prevehiren, del·liberaren y determinaren en eixecució de la del·liberació feta per lo il·lustre Claustro major y rebuda per lo escrivà de la Sala en vint de abril del any mil sis-cents setanta y dos, y per a que pogués tenir efecte la nominació de embaixador feta per dit il·lustre Claustro de catedràtics en la persona de dit il·lustre rector que es té del diner que tunc extaba e in eventum extaria en la Taula de Cambis y Depossits de la present ciutat a nom y solta y de dits elets es giras assí mateix per dita Taula tres-centes trenta liures per a els gastos de la embaixada que havia de donar a Sa Magestat per part de dita Universitat sobre les dos lectures de theologia que pretenen en dita Universitat los pares de la Companyia de Jesus alsant la solta per a dit efecte. La qual embaixada fins lo dia de huy no ha tengut efecte, ans be per certs respectes a dit il·lustre Claustro ben vists està suspesa la eixecució de aquella. Attés etiam que fins lo dia de huy no se ha girat dit diner ny possat en eixecució dita embaixada, ny del·liberació per la qual rahó no es necessita al present de possarse en eixecució dita provicció per estar suspesa com se ha dit dita embaixada. Per ço, proveheixen y en virtud de la present en quant menester sia revoquen, cassen y annullen la desus dita provicció, y alsament de solta de deu de febrer propassat com si feta no fos, volent que dites tres-centes trenta liures resten en dita Taula del mateix modo y forma que extaben ans de la desus dita provicció.

Item proveheixen, del·liberen y determinen que dit il·lustre rector del diner depositat en la Taula de Cambis y Depossits de la present ciutat a nom y solta de aquell y de dits elets, es gire assí mateix per dita Taula, cinquanta liures per los gastos que té fets per a la embaixada que ha de donar a Sa Magestat per part de dita Universitat sobre les dos lectures de theologia que pretenen en dita Universitat los pares de la Companyia de Jesus alsant la solta per a dit efecte.

Item proveheixen, del·liberen y determinen que dit il·lustre rector de dit conte y solta gire per dita Taula a Francisco Beltran, vedel, trenta nou liures quinze sous a compliment de aquelles cent trenta nou liures quinze sous que té gastades, així en los plets, memorials, com en altres gastos que se han oferit en lo present trienni segons lo conte que ha entregat a ses senyories de dits gastos en lo dia de huy, alsant dita solta.

Item proveheixen, del·liberen y determinen que dit il·lustre rector de dit conte y solta gire per dita Taula a Juseph Salat, notari, sindich de dit il·lustre Claustro, sis liures per los treballs que ha sostengut en lo negoci de les dos lectures

que pretenen en dita Universitat los pares de la companyia de Jesus, y per los actes rebuts per aquell fins lo dia de huy, tocant a dit il·lustre Claustro, alsant dita solta. De totes les quals cosses requeriren a mi Victor de Salafranca *notari* públich de la present ciutat y Regne de València los ne rebés acte públich per a haverne memòria en lo esdevenidor. Lo qual per mi dit *notari* los fonch rebut en los loch, dia, mes e any desus dits. Essent presents per testimonis Felix Julià Rodriguez, doctor en medesina y Agustí Torregrosa, estudiant, habitants de València.

(Doc. VIII)

1680, julio, 7

Claustro de catedráticos, llamado de Oriola, en el que se aprueban diferentes cuestiones: nombramiento de un electo; sustitución del sistema de administración de las rentas decimales de Oriola por su arrendamiento...

A.C.C.C., *Protocolos*, 14964.

Anno a Nativitate Domini millesimo sexcentessimo octuagesimo, die vero intitulo septimo, mensis junii. Los il·lustres don Pasqual Cardona, arcidiano de Alsira y rector de la Universitat y Estudi General de la present ciutat de València, fray Marcelo Marona, prevere del orde de Sent Domingo, doctor en sagrada teologia, fray Francisco Milà de Aragón, prevere de dita religió, etiam doctor en sagrada teologia, Miquel Vilar, Vicent Martinez, Esteve Dols, preveres doctors en sagrada theologia y pavordres de la Seu de la present ciutat, Felix Julià Rodrigues, Salvador Moliner, Joan Batiste Orinay, Miquel Noguera, doctors en medecina, fray Gerardo de Veo, prevere del orde de Sent Domingo, Francisco Puig, y Joan Plà, doctors en sagrada teologia, tots cathedráticos de dita Universitat, ajustats y congregats en la Capella de Nostra Senyora de la Sapiència de aquella entre les deu y onse hores ans michorn, hon per a semblants afers y negocis se solen y acostumen juntar y congregar, havent presehit convocació feta per Francisco Beltran, vedel de dita Universitat, lo qual michansant jurament en mà y poder del notari infrascrit ha fet relació ella haver convocat a tots los desus dits y demés cathedráticos de dita Universitat per a el present dia, hora y puesto y essent així tots junts afermant ésser la major part dels cathedráticos de dita Universitat y com a tals representar aquella y el Claustro de cathedráticos dit de Oriola fonch proposat per lo dit don Pasqual de Cardona rector com la causa de haver-se juntat dit il·lustre Claustro era per a efecte de estar vacant una plasa dels elets de dit il·lustre Claustro per la promoció del il·lustrissim y reverendissim senyor don Christonomo Royo de Castellví, bisbe de Sogorb, pavordre y cathedrático que fonch de dita Universitat y elet de dit il·lustre Claustro de cathedráticos dit de Oriola, y haver-se de nomenar si pareixerà un elet en loch de dit reverendissim

bisbe. E havent ohit dita propocissió y vota tots sobre aquella nemine discrepante, proveheixen y del·liberen y determinen y ab la present nomenen en elet de dit il·lustre claustro al doctor y pavordre Vicent Martines, doctor en sagrada theologia en loch del dit il·lustrissim y reverendissim bisbe, y en la mateixa forma que aquell ho era, donant-li per a dit efecte tot lo poder necessari.

Item tots los desus dits excepto el reverent pare fray Marcelo Maron, que al temps de la del·liberació contenguda en lo present ítem y en lo subsegüent no es trobà present, proveheixen, del·liberen y determinen que de huy en avant, los efectes que dit il·lustre Claustro cobrà tots los anys de los produhit dels fruyts decimals de la ciutat de Oriola, que al present estan en administració, haja de venir directament lo diner o la lletra de aquell al prior de dit il·lustre Claustro per a que per mans de dit prior, y no de altra persona es fasa la repartició acostumada per los inconvenients que es podrien seguir de no fer-se en esta conformitat, y que dit prior tinga a son càrrech el fer totes les diligències que conduhixquen per a la prompta cobransa de dits efectes, y que los papers respectants a dita acienda hagen de venir en poder de dit prior y elets, y que estos elegeixquen lo puesto hon han de estar custodits per a poder-ne tenir vissura y valer-se de aquells sempre que se oferirà.

Item attés que les rentes que dit il·lustre Claustro té en la ciutat de Oriola produhides dels fruyts decimals de aquella al present estant en administració y en cara que dit il·lustre Claustro té tota satisfacció de la persona que cuyda y administra aquells, y ha experimentat tota correspondència y bon prosehír, emperò la experiència mostra que qualsevol comunitat sempre se li seguix major benefici de arrendar los fruyts que tenir-los en administració, així per que per este camí assegura dit il·lustre Claustro tots los anys renta certa durant dit arrendament com major seguritat per rahó de que el arrendador donà fermances suficients al rpeu de dit arrendament y en qualsevol cas, que succehixca té dit il·lustre Claustro de hon poder repetir los preus de dit arrendament lo que no milita administrantho qualsevol persona per satisfacció que es tinga de aquella pues además de que per este camí dit il·lustre Claustro no té renta certa tots los anys per estar a la inclemència del cel si succehis lo faltar la ersona que administras dits fruyts podria correr riesgo la satisfacció de aquells per no donar fiances segons se ha dit dit administrador y haver de litigar dit il·lustre Claustro ab son hereu, y sino el deixas o aquell no acceptas la herència decretar un curador a la heretat jacent ab iniuncció del qual se hauria persebut dit administrador y ocasionar-se tal litigi que importas més que la renta de aquell any, tots los quals inconvenients y altres molts que es podrien experimentar-se, escusarà dit il·lustre Claustro tenint dits fruyts arrendats segons se ha dit, y no per administració. Per ço, la major part de ses senyories proveheixen, del·liberen y determinen que dits fruyts sien correguts y subastats publicament en les parts y puestos acostumats y liurats al mes de preu, donant per lo temps y ab los capítols, modo y forma que a dits il·lustre prior y elets pareixerà y ben vist los

serà, donant-los a cerca de lo desus dit tot lo poder necessari per a fer dits capítols concordar lo preu y temps y liurar dit arrendament y tal qual lo hauran menester per a poder fer lo mateix que tot lo il·lustre Claustro fer podria si es trobas present al temps de formar-se els capítols y liurar-se dit arrendament de totes les quals cosses requeriren a mi lo notari infrascrit los ne rebés acte públich per a haver-ne memòria en lo esdevenidor lo qual per mi dit notari los fonch rebut en los loch, dia, mes any e hora desus dits, essent presents per testimonis Jasinto Sanchis, alguasil, y Miquel Geroni Hugo, apuntador de dita Universitat, habitants de València.

(Doc. IX)

1682, *diciembre, 10*

Deliberación del Claustro de catedráticos de Oriola, en la que se aprueban las cuentas del administrador de las rentas decimales procedentes de este obispado. A.C.C.C., *Protocolos*, 14966.

Pateat cunctis quod nos los il·lustres Vicent Martinez, prebere, doctor en sagrada teologia, y pavorde de la Seu de la present ciutat de València, los pare mestre fray Francisco Milà de Aragón, prebere, del orde del pare Sent...Felix Rodrigues y Joan Batiste Orivay, doctors en medecina, tots catedràtics de la Universitat de dita y present ciutat, y elets del il·lustro Claustro de cathedràtics de aquella dit de Oriola, y Joan Batiste Gil, doctor en medicina y cathedràtic de dita Universitat, prior en lo corrent any, ajustats y congregats en los Estudi General de dita Universitat, hon per a semblants afers y altres negocis se solen y acostumen juntar y congregar. Attés que pere Antoni Roca, prebere *quondam* doctor en sagrada teologia y canonge [...] en nom de administrador, fonch nomenat per dit il·lustre Claustro dels fruits decimals del bisbat de Oriola, y demás rentes pertanyents a dit il·lustre Claustro de Cathedràtics dit de Oriola, en lo any mil sis.cents huytanta cobrà diferents cantitats que in cumulo importen quatre-centes setanta sis liures, dihuit sous y dos diners, y que vist y examinat lo descarrech que de dita administració donà aquell a dit doctor Joan Batiste Gil, prior desus dit, ab les cauteles y documents [...] y averiguació de dits contes, les quals importaven consemblants quatre-centes setanta sis liures, dihuit sous y dos diners, ço és, quatre-centes liures per aquell imbiades a dit il·lustre Claustro en lo discurs de dit any mil sis-cents huytanta y repartides en dits cathedràtics en la forma que cascun any se acostuma repartir lo liquit de dist fruits y les restants setanta sis liures dihuit sous y dos diners per altres tantes que aquell remete al dit doctor Joan Batiste Orivay per [...] de cathedràtics en la forma referida resulta quedar igual lo càrrech ab lo descàrrech de tot lo produit de dites rentes en lo discurs de dit any mil sis-cents huy-

1) Edificios y tumbas de la zona episcopal.

tanta, satisfet lo salari degut a dit canonge Roca, per rahó de dita administració y prenint-seli en descàrrech los nichils (sic) y altres drets que resten a dit il·lustre Claustro per cobrar compresos un recibo de tres-centes liures y una àpoca de setanta una liures remeses per Pere Blanch per conte [...] lavor de aquell, rebuda per lo notari infrascrit en denou de nohembre propassat. Id scienter etc. Cuan praesenti etc. Confirmetur et in veritate recognoscimus dicto doctori Petro Antonio Roca, presbitero ac canonico magistrali dictae Sanctis ecclesiae Oriolensis, seu verius illius haeredibus absentibus etc. notario tamen etc. Stipulante etc. et suis quod de dictis nobis bonum, verum, iustum ac legalem computum de omnibus quantitativibus per dictum *quondam* canonicum Roca uti administratorem praedictum [...] ocutagessimo quibus et supra dictum est, [...], et examinatis per nos [...] resultat conformem esse onerationem cum exoneratione sive lo càrrech ab lo descàrrech modo supra expresso et quia etc. Renuntiamus scienter omni exceptioni computi praedicti non calculati et omni alii iuri etc. et ideo absolvimus et diffinimus vos una cum bonis ab omni actione, petitione etc. Deducentes que supra dicta omnia in aquilia nam stipulatione [...] interpositis importantes etc. Cancellantes facientes pactum etc. Pro ut melius etc. Promittentes dicto nomine etc. Obligantes eodem nomine etc. Actum Valentiae in dicta Universitate etc. Testes sunt Fransiscus Beltran, mercator, et Fransiscus Beltran, studens, Valentiae, habitatores.

(Doc. X)

1695, mayo, 13

Claustro de catedráticos en el que se designa los electos de cada Facultad para la administración de la propina de preeminencias.

A.C.C.C., *Protocolos*, 17358.

Anno a Nativitate Domini millesimo sexcentessimo nonagessimo quinto, die vero nuerato decimo tertio, mensi maii, don Francisco Luys Monsoriu, prevere, sacriste de la Metropolitana església de la present ciutat de València, Rector de la il·lustre Universitat, los reverents Miquel Vidal, prevere, pavordre de dita Metropolitana església, el pavordre Estheve Dolz, prevere, el pavordre Marcelino Siurí, prevere, el pavordre Gaspar Fuster, prevere, el pavordre Pere Llazer, prevere, el pavordre don Pere Mayor, Felip Domenech, doctor en drets, Luys Salvador y Pelegrí, etiam doctor en drets, el pare mestre fray Francisco Milan, prevere, el pare presentado fray Luys Blanes, prevere, el pare presentado fray Vicent Blanes, prevere, Felix Gaston, prevere, doctor en sagrada theologia, Salvador Remoy, prevere, doctor en sagrada theologia, Vicent Buforn, prevere, el mestre Martin David, prevere, el mestre Thomas Jover, prevere, Juan Batiste Gil, doctor en me-

dicina, Salvador Moliner, doctor en medecina, Antony Uson, etiam doctor en medicina, Joseph Antony Gil, doctor en medecina, Mathias Domingo, doctor en medecina y Martí Xalo, també doctor en medicina, tots cathedràtichs del Estudi General de dita y present ciutat, en nom y per la il·lustre Universitat y tota aquella representants, ajustats y congregats en la capella del Estudi de aquell, hon per a semblants afers y negosis y congregat, precehint convocació feta per Gerony Sandoini, subdelegat de Francisco Geltran, vedell de dit Estudi General, el qual com fos present feu relació michansant jurament a nostre señor Déu etc. en mà y poder del notari infrascrit, ell haver convocat a tots los cathedràtichs de les facultats respective de dit Estudi General, per a els presents puesto dia y hora, afermant ésser la machor part dels cathedràtichs de aquell, y tot lo general representants, tots unànimes y concordés y ningú discrepant, proveheixen, del·liberen y determinen y ab lo present nomenen en elets de la administració vulgarment dita de la propina per a el trieni que comença en vint dies del mes de abril proxime pasat del corrent any per a dites facultats, ço és, per a la Facultat de Theologia al doctor Jaume Sala, prevere, rector parroquial església del Gloriós Apostol Sanct Andreu, al pavordre Pere Llazer, prevere per a la Facultat de Lleys, y Canons, y al doctor Juan Batiste Gil per a la Facultat de Medicina, per a que estos respectivament en nom y veu de dit General y representant aquell executen, guarden y observen el estil segons y de la mateixa conformitat que lo antecedents elets de dita administració de la propina han acostumat estilar, guardar, y observar, donant-los y conferint-los tot lo poder necessari y tal qual lo achen demenester per a degut compliment de lo suprarreferit, ab los incedents y dependents annexos y connexos. Promittentes etc. obligantes etc. De totes les quals cosses los damunt dits don Francisco Luys Monsoiru, prevere, rector, y demás cathedràtichs de dita il·lustre Universitat, requerixen a mi Antony Xavar, notari públich de la ciutat y Regne de València, los rebés acte per haverne memòria en lo esdevenidor. Lo qual per mi dit notari los fonch rebut en la dita capella del Estudi General los dia, mes e any supraescrits. Essent presents per testimonis Blay Martinez, mercader y Vicent Alipus, velluter de la dita y present ciutat de València vehins y habitants.

(Doc. XI)

1699, diciembre, 9

Claustro de catedráticos en el que se cubre una de las vacantes de los electos de dicha propina.

Archivo del Reino de Valencia –A.R.V.– *Protocolos*, 10195.

Anno a *Nativitate domini* millesimo sexcentesimo nonagesimo nono, die vero intitulato nono decembris, en la Capella de *nostra señora de Valencia*. Junts y congregats el molt reverent rector, Tomas Tosca, prevere, vice-rector de dita

il·lustre Universitat, el pavordre Miquel Joan Vilar, el pavordre Marcelino Siurí, el pare mestre fray Luys de Blanes, el pare mestre fray Tomas Soro, el *doctor* Salvador Moliner, el *doctor* Joan Batiste Gil, el *doctor* Felix Domenech, el *doctor* Antoni Manuel Salafranca, el *doctor* Joseph Gasull, el *doctor* Joan Batiste Alama, el *doctor* Joseph Nebot, el *doctor* Joseph Bombaca, el *doctor* Tomas Longas, el *doctor* don Pablo Ciscar, el *doctor* don Felix Ciscar, el *doctor* Joseph Vilarroig, el *doctor* Vicent Buforn, el *doctor* Tomas Martinez, el ilustre Martí David, y el mestre Tomas Jover, tots catedràtics de dita il·lustre Universitat, en nom de dita il·lustre Universitat y aquella representant, assegurant ser la major part dels cathedràtics de dita il·lustre Universitat, tots unànimes y concordés y ningú discrepant, precehint convocació feta per Joseph Bertran, vedell de dita il·lustre Universitat, el qual feu relació en mà y poder del notari *infrascrit*, medio juramento ad deum. prestat, ell haver convocat a tots los catedràtics de dita il·lustre Universitat per a el *present* dia y loch, els quals de son bon grat y certa ciència del·liberen y nomenen per la vacant del *doctor* Luis Salvador Pelegrí, en elet de la propina de dita il·lustre Universitat al dit *doctor* Felip Domenech, *present* y acceptant, al qual li donen ple y bastant poder per a que puixa cobrar dites propines, ço és, les propines de dita il·lustre Universitat y de lo que cobrara puixa fermar y ferme qualsevols apoque, cauteles y albarans ab totes les clàusules etc. referint-se, segon es referí en el poder del any mil nou-cents noranta y set, el qual en lo mateix modo y forma ibi expressat lo y donen y concedixen etc. Generaliter etc. de quibus etc. Actum en dita Capella de la dita il·lustre Universitat de València etc. Testes Gaudencio Alvarado, civis y Francisco Pastor, estudiant de la *present* ciutat *habitadors*.

(Doc. XII)

1700, octubre, 15

Claustro de catedráticos en el que se nombran los electos de las distintas facultades.

A.R.V. *Protocolos*, 10196.

Anno a *Nativitate domini* millesimo septingentesimo, die vero intitulado quinto decimo de octobris. En la Capella de la il·lustre Universitat de la *present* ciutat de *Valencia*, junts y congregats el il·lustre don Alonso Milan de Arago, capíscol, de la *Santa* Metropolitana yglesia de la *present* ciutat, rector, el pavordre Miquel Joan Vilar, el pavordre, don Joseph Garcia de Azor, arzediano de Alpuente, el pavordre don Pedro Mayor, el pavordre Gaspar Tahuenga, el doctor Felip Domenech, el doctor don Tomas Saboya, el doctor Joseph Gasull, el doctor don Felip Pasqual, el pare mestre fray Matheu Bernia, el pare mestre fray Luis de Blanes, el doctor Salvador Moliner, el doctor Joan Batiste Gil, el doctor Martin Xalo, el doctor Joseph Antoni Gil, el doctor Joseph Nebot, el doctor Joseph Font, el

doctor Joseph Signes, el doctor Pasqual Sala, el doctor Joseph Vilaroig, el mestre Joan Martinez, el mestre Joan Batiste Coranjà, y el mestre Tomas Jover, tots catedràtics de la dita il·lustre Universitat. Precehint convocació feta per Joseph Bertran, vedell de dita il·lustre Universitat, el qual feta relació medio juramento ad nostre deum etc. en mà y poder del notari *infrascrit*, ell haver convocat a tots los catedràtics de dita il·lustre Universitat y tots aquella representant, tots unànimes y concordés y ningú discrepant, de bon grant y certa ciència, nomenen en elets de dit il·lustre Claustro y Universitat, als dits pavordre Miquel Joan Vilar, al pare mestre fray Luis de Blanes, per la facultat de Teologia, al pavordre Luis Rocamora, absent, al doctor Felip Domenech per lleys y canons, al doctor Salvador Moliner, al doctor Joan Batiste Gil, per la de Medicina, als catedràtics de Filosofia que ara son y per temps seran del segon any, al pare presentado fray Vicent de Blanes y al mestre Joan Batiste Coranjà y al mestre Tomas Jover, per Gramàtica, Matemàtica y lengües, als quals donem tot lo poder que dit il·lustre Claustro y Universitat y per a tractar y determinar tots los negocis pertanyents al dit il·lustre Claustro y Universitat y que sels ha acostumat donar en altres poders, ab facultat de substituhir casquí de dits elets a les persones o persones que els pareixeran en tantes quantes vegades los pareixeran, y aquells veuran. Proquibus etc. obligaverunt etc. de quibus etc. Actum en dita Capella de la il·lustre Universitat. Testes Miquel Geroni Hypolit, generos y Agostí Moya, estudiant, habitants de València.

(Doc. XIII)

1700, octubre, 15

Claustro de catedráticos en el que se nombra al clavario de la Cofradía de Pobres Estudiantes y los electos de la propina de preeminencias.

A.R.V. *Protocolos*, 10196.

Anno a Nativitate domini millesimo septingentesimo, die vero intitulado quinto decimo de octobris. En la Capella de la il·lustre Universita de la present ciutat de València, junts y congregats el il·lustre don Alonso Milan de Aragon, capíscol de la Santa Metropolitana yglésia de la present ciutat y rector de dita il·lustre Universitat, el pavordre Miquel Joan Vilar, el pavordre don Joseph Garcia de Aroz, arzediano de Alpuente, el pavordre don Pedro Mayor, el pavordre Gaspar Tahuenga, el doctor Felip Domench, el doctor don Tomas Saboy, el doctor Matheu Bernia, el pare mestre fray Luis de Blanes, el doctor Joseph Font, el doctor Joseph Signe, el doctor Pasqual Sala, el doctor Joseph Vilaroig, el mestre Joan Martinez, el mestre Joan Batiste Coranjà, y el mestre Tomas Jover, tots catedràtics de la dita il·lustre Universitat, assegurant ser la major part dels catedràtics de dita il·lustre Universitat y tota aquella representant, unànimes y concordés y

ningú discrepant, precehint convocació feta per Joseph Bertran, vedell de la mateixa il·lustre Universitat, el qual feu relació en mà y poder del notari *infrascrit*, medio juramento ad dominus deum etc., ell haver convocat a tots los catedràtics de dita il·lustre Universitat per a el present dia y loch, tots unànimes y concordés y ningú discrepant, de bon grat y certa ciència, nomenen en hu dels administradors de la Cofraria dels Pobres Estudiants Malats de la present ciutat, al dit doctor Felip Domenech, present ut supra y acceptant, al qual li donem tot lo poder necessari per a dita administració. Y així mateix nomenen en elets durant este trieni de la propina de dita il·lustre Universitat, al dit pavordre Miquel Joan Vilar, al doctor Felip Domenech y al doctor Salvador Moliner, als quals donarem tot lo poder acostumat y el que té dit il·lustre Claustro y per a tractar, decidir y determinar tots los negocis pertanyents, així a dita cofradia, com a dita propina, y tot lo que sia menester circa predicta. Proquibus etc. Obligaverunt, de quibus etc. Actum Valentia etc.

Testes qui supra.

(Doc. XIV)

1700, noviembre, 27

Deliberación de los electos de dicha propina en la que se aprueba remitir 30 libras al doctor Felip Doménech.

A.R.V. *Protocolos*, 10196.

Anno a Nativitate domini millesimo septingentesimo die vero intitulado vigesimo septimo, novembris. El il·lustre don Alonso Milan de Aragon, prevere, capíscol de la *Santa* Metropolitana yglésia de València, rector de la il·lustre Universitat de la dita y present ciutat, lo reverent Miquel Joan Vilar, prevere, pavordre de la dita *Santa* Metropolitana yglésia, per la de Teologia, lo doctor Felip Domenech, catedràtic de Instituta, y lo doctor Salvador Moliner, catedràtic de Vespres, per la de Medicina de dita il·lustre Universitat, en nom de elets de la propina del il·lustre Claustro de catedràtics de dita il·lustre Universitat, en presència y de exprés consentiment y voluntat del reverent pare mestre fray Luis de Blanes per la de Teologia, del doctor Joseph Gasull, per Lleys y Canons, del doctor Francisco Gil, per la de Medicina, del doctor Pasqual Font, del mestre Tomas Martinez, per la de Filosofia, del pare presentado, fray Vicent de Blanes y del mestre Tomas Jover, per Gramàtica y Llengues, elets de totes les facultats de dita il·lustre Universitat, hon per a semblants y altres ajusts se solen y acostumen juntar y conregar e determinar, precehint convocació feta per Joseph Bertran, vedell de dita il·lustre Universitat, el qual com fos present, relació feu, medio juramento, ad dominus deum etc. en mà y poder del notari *infrascrit*, els quals tots unànimes y concordés y ningú discrepant, proveheixen, del·liberen y determinen que se li lliu-

ren y giren al dit doctor Felip Domenech, trenta lliures, moneda reals de València, del diner que tinga depositat en la Taula de Canvis y Deposits de la present ciutat de dita il·lustre Universitat, a nom de dit il·lustre rector y a solta sua y de dits elets, fent circa predicta tots los actes necessaris y oportuns, taliter que per a lo desus dit, volen que poder algú no li falte al dit doctor Felip Domenech, ans be, hoy donen tan cumplit, qual lo dit il·lustre rector y elets lo tenen y puixen tenir circa relata y que puixa cobrar y cobre dita cantitat de dita Taula y tauleger, y de qui convinga; y fasa y ferme qualsevols confesions, àpoques y cauteles en poder de qualsevol *notaris* y qualsevols persones, ab totes les clàusules que es requerixen en semblants actes, les quals trenta lliures, han de servir per a gastos precisos y neçessaris de dita il·lustre Universitat, donant conte de aquelles lo dit *doctor* Domench en lo modo acostumat de quibus etc. Actum Valentia etc. Testibus Michaelae Hieronymo Upo, generoso, et Vicentio Alipus, scerici textore, Valentiae habitatores.

(Doc. XV)

1702, julio, 8

Deliberación de los electos del claustro de catedráticos en el que se acuerda cargar un censal con el producto de la propina de preeminencias.

A.C.C.C. *Protocolos*, 1948.

Anno a domini nattivitate millessimo septingentessimo secundo, die vero intitulado octavo, mensis julii. Don Alonso Milá de Aragón, prebere, conjunct de cabíscol de la Metropolitana yglesia de València y retor de la Universitat de dita ciutat de València, Felip Domenech, doctor en drets y canons, y pavordre de dita Metropolitana yglesia, y Salvador Moliner, doctor en medecina, habitants de la referida ciutat de València, elets del claustro de cathedráticos de la dessus dita Universitat, junts y congregats en la casa de dit don Alonso Milá de Aragón, situada en la parroquia de Sent Martí, en la plaça de la Pilota a hon per a semblants affers y negocis se solen y acostumen congregar, presehint convocació feta per Vicent Alipus, aguacil de dita Universitat, lo qual con se trobàs present feu relació michansant jurament, que en mà poder del notari infrascrit prestà a nostre señor Déu Jesuchrist y a sos Sants Quatre Evangelis, haver convocat a tots los elets de dit claustro de cathedráticos de la referida universitat de València, y afermant ésser la machor part de dits elets, habils y sufficients per a les cosses infrascrites. Attés que en la taula de Cambis y deposits de la dita y present ciutat exten depositades trecentes y dihuyt lliures a nom de dit don Alonso Milá en dit nom de rector, y a solta de este y dels dits elets de dit claustro de cathedráticos produhides de les propines que es depositen en dita Taula de les persones que es graduen en dita Universitat y aixi mateix en poder de dit doctor y pavordre Felip Domenech, exten

huytanta dos lliures per altres tantes que en nom de procurador de dits elets de dit claustro de catedràtichs, en ha cobrat de diferents persones que responen censals a dit claustro, les quals les havia depositades en dita Taula per a effecte de carregarles a censal en part tuta y segura, així estes, como les dessusdites trescentes dihuyt lliures, uqe juntes les dos partides fan la suma de quatrecentes lliures, per la qual rahó haventse fet les diligències se ha trobat que don Joseph Milà de Aragó, prebere, cabíscol de la dita Metropolitana yglesia de València, les carregaría a censal, per lo que ab acte rebut per lo notari infrascrit en lo día de huy, don Juan Milà de Aragó en nom de procurador del dit don Juseph, segons que del poder consta ab acte rebut per Andres Marco, notari de la Vilanova de Castelló en lo primer dels corrents, registrat en la mà vint de manaments y emparees de la cort civil de dita ciutat de València, folio cinch, a fermat carregament de censal en favor de dits elets de dit claustro de cathedràtichs, que huy son y dels que in eventu seran, de propietat de quatrecentes lliures, y annua pensió de quatrecents sous, pagadors en nou de janer, y juliol micherament, los quals ha impossat especialment sobre una casa y hort y diferents terres, situades en la Vilanova de Castelló, y son terme respective expressades en dit acte de carregament de censal y generalment sobre tots los bens de dit don Juseph Milà, y així mateix ha confessat haver hagut y rebut dites quatrecentes lliures preu y propietat de dits quatrecentes sous en esta forma trescentes dihuyt lliures per partida de Taula fahedora, y les restants huytanta dos lliures realment y de contants, per mans de dit dotor y pavodre Felip Domenech. Per ço, de son bon grat y certa ciència proveheixen, delliberen y determinen que les dites trescentes y dihuyt lliures que exten depositades en dita Taula de Cambis, y deposits en la forma dessusdita es giren al dit don Juan Milà en dit nomde procurador del dit don Juseph Milà, per les rahons dessusdites, per a el qual effecte tots los desuper referits donen la voluntat y consentiment als escrivans de dita Taula, per a fer lo girament y així mateix alien la dita solta. De quibus etc. Actum Valentiae etc. Essent presents per testimonis Jaume Vilanova, estudiant y Juan Rodriguez, lacayo, habits de València.

(Doc. XVI)

1706, marzo, 13

Solicitud del síndico y procurador de la Universidad de Valencia para vender un censal con cuyo importe se pretende satisfacer los gastos generados por los estudiantes en la custodia de las murallas de la ciudad.

A.R.V. *Justicia Civil*, lib. 1395, 3TM mano, ff. 48 vº. y ss.

El doctor Antoni Emmanuel de Salafranca, catedràtich de Decret, síndich y procurador de la il·lustre Universitat de València...—afirma— que la il·lustre Universitat ab del·liberació del Claustro de cathedràtichs, determinà gastar cent do-

blons de or que fan la suma de 385 *liures* en servici de Sa Magestat el *senyor* Carlos tercero, segons del-liberació de dit Claustro rebuda per Joan Batiste Martinez de Gay, *notari* en 4 dels corrents, lo que ha consumit en mantenir los estudiants dels quartels en les torres de la porta de la Trinitat y la torre dels Trinitaris Descalsos, custodint dita muralla en número de cent y vint estudiants, desde el dia 14 de gener hasta el present. Y no encontrant la Universitat qui donas els 100 doblons ha censal, se determinà la dita cantitat de un censal de 600 *liures* que la fàbrica nova del riu correspon a dita Universitat, venut ya 200 *liures* al col·legi de Villena, ab decret de la Real Audiència, en lo dia dels corrents; y en lo pretexti, que es més útil y convenient per a la Universitat el vendre part del dit censal que no de nou carregarrel. Y com al present tinga que preen-la la restant cantitat dels 100 doblons que son 285 *liures*, lo que també esté per més útil y convenient que pendrels a censal...